

INDE OG UDERUM ER FRITIDSPÆDAGOGIKKENS BASIS

Af Henrik Vilsbøll, Pædagogisk Konsulent, Underviser og Foredragsholder. Forfatter til bøgerne "For Børn Skal Land Bygges" og "Børns Uderum".

Fritidspædagogikkens inde og uderum er alt for ofte velfærdens stedbørn der er et produkt af et arbejdsmarked, som har behov for at få opbevaret og passet børn.

Et autoritært arbejdsmarked har ikke en samfundsstruktur der tilpasser sig de skiftende tiders behov og muligheder, men som nærmere er et ufleksibelt system, der får tidernes pædagogik til at tilpasse sig arbejdsmarkedet.

I serviceloven og folkeskoleloven er der formuleret en række udviklingsmål, som pædagoger, lærere og forældre i samarbejde skal sikre, at barnet udvikler. Det er bl.a. sociale kompetencer, som selvværd, selvstændighed, medbestemmelse og kunne indgå i et fællesskab. Udviklingsmål som de fysiske omgivelser kan danne basis for at børn kan få stimuleret, hvis der ikke skal proppes 150 børn ind i for små fysiske rammer, som 8 – 10 voksne skal sikre en kvalificeret og individuel fritidspædagogisk indsats for. Vilkår som nok så gode inde og uderum må melde pas overfor.

Gode inde og uderum er steder hvor der er mulighed for at skabe sammenhæng mellem hoved og krop. Steder hvor æstetikken i fritidspædagogikken handler om at få vakt og stimuleret børnenes sanser, så de ikke alene kommer ud af barndommen som "opbevarings mennesker til bedre tider", men som hele mennesker med en sanselig kompetence, de kan møde verden med og bruge, når de skal videre med uddannelse og arbejde, og som medskabere af fremtidens samfund.

Æstetik udspringer af det græske ord Aisthesis, der betyder umiddelbar erkendelse via sanserne. Æstetik handler altså ikke bare om ting der er smukke for øjet, men om at bruge alle sanserne. Om at se, høre, føle, lugte og smage. Fritidspædagogikkens æstetik kalder vi hverdagsæstetik, fordi den er overalt omkring børnene. Hver dag byder på æstetiske oplevelser i fritidspædagogikken, gode som dårlige. Desværre alt for mange af de sidstnævnte, og det har konsekvenser for børnenes trivsel og udvikling.

Dårlige fysiske omgivelser sender et signal til vores børn om at de ikke er mere værd. Børnene kan ikke føle sig værdsat, og det giver vel sig selv, at vi ikke kan forvente, at børn skal vise ansvar eller passe på disse destruktive steder.

GODE INDE OG UDERUM KAN INDEHOLDE ZONER

Rummet kan indeholde følgende elementer:

Familezonen: Et blødt og rart sted – slappe af – læse en bog o.s.v.

Stimuleringszonen: Plads til at skabe og eksperimentere – dyr planter – sand – vand – fri adgang til materialer, så man f.eks. kan tegne/male o.s.v. når man har lyst, eller når det er planlagt.

Aktivitetzonen: Det frie rum/fri gulvplads – plads til bevægelse – fleksibelt møblement.

Venskabszonen: Retten til sociale afgrænsninger.

Iscenesættelseszonen: Rummets ufærdighed.

Kønszoner: Plads til pigers "familieunivers" (snakkkultur) Plads til drenges "produktionsunivers" (handlingskultur).

FORSLAG TIL KØREPLAN NÅR INDE OG UDERUM SKAL INDRETTES

PLADS TIL LEG – LÆRING – UDVIKLING

Afklar hvilken betydning man tillægger inde og uderum, hvad vil, kan og må man.

Hvilke ressourcer er til stede. Planlæg over en tidshorisont, gør status.

Ansvarsområder/styring.

Hvem gør hvad.

- IDE
- UDFØRELSE
- VEDLIGEHOLD